

"UKRAINIAN LABOR NEWS"

Printed and published tri-weekly by the Workers and Farmers Publishing Association, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its head office and place of business, at the corner of Pritchard Avenue and McGregor Street in the City of Winnipeg, Manitoba.

Subscription per year \$4.00

Telephone: J 1465.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"

газета для робочого люду — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видає Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, інкорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Укр. Роб. Домі, на вулиці Прічард і Мекгрегор, у Вінніпегу, Ман.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man. Canada.

РІШАЮЧА БОРОТЬБА В 18. ДІСТРІКТІ.

Власники вуглевих копалень в Алберті і Бритіш Колумбії готуються до остаточної і рішучої боротьби проти страйкувучих майнерів. Вони наміряють посприяти в рух свої майни при допомозі страйколомів під охороною поліції. Це вже не що інше, як рішуча спроба не тільки зломати страйку, але й розбити майнерської організації.

Для цієї боротьби вуглеві барони підготували грунт. В пресі, що служить інтересам експлуататорів, почалася травля проти страйкувучих майнерів. Окремими листами, висланими вуглевими компаніями до кожного майнера, тривається майнерів проти їхніх провідників, зарядів і делегатів, які піють вини в цьому, що не можна прийти до згоди між страйкувучими майнерами а власниками копалень.

Такий цікавий лист отримала наша редакція з Гилкрест. Цей лист "до горожан Гилкрест" каже на самому вступі, що місцеві вуглева компанія хотіла перегорувати з місцевими майнерами, але їхні юніони урядники цьому перешкодили. Тому вона звертається до майнерів з'являється великою приятельскою робітників і дуже співчуває недостаткам і мовчавим терпінням майнерів з причини цього атяжкого страйку. А закінчується лист заклинком, щоб майнери вибрали собі інших аступників, а не таких, що обстоюють за страйком. Компанія готова перегорувати з великим комітетом від імені майнерів, який, розуміється, хотів би закінчити страйку на умовах компанії.

З цього листа ясно, що компанія ходить о те, щоб намовити місцевих майнерів, аби вони зломали страйкерську солідарність і локально залагодилися з компанією, не чекаючи, поки дієтніста організація, як цілість, підпише умови з власниками вуглевих копалень. В листі компанія говорить про компетенцію з продавцями вугля зі Злуч. Держав, але не згадує про те, що помімо той компетенції вона мало великі зиски, з яких не хоче попустити ні долара. Лицедірно говорить в листі про співчуття терплячим недостаткам і голод страйкувучим майнерам, про приязнь до них, але в той сам час пропонується їм аргументи своєї організації, а тим самим знищити свою силу, щоб дати змогу тій приятельці ухватити себе за горло і здусити.

За кампанією в пресі і листами власники копалень пускають в рух провокацію. В Нордге арештовано віцепрезидента 18. дістрікту Юнайтед Майн Воркерс оф Америка Вільяма Равна і кількох інших майнерів та потягнуто їх перед поліційною суддою за "волокитство". Оскарження зробив С. Г. Стенлей, менеджер Вест Саундерс майни. "Волокитство" їх виявилось в тому, що вони пікетували коло майнів і відмовляли скебів від роботи.

Колн арештованих буде засуджено за "волокитство", тоді всякого страйкера можуть тягнути перед суд під тим самим закидом. Немає сумніву, що це викличе велике обурення серед й так дого терплящих страйкерів. На це розраховували власники копалень і їхні гончі. Їм дуже хочеться спровокувати страйкувучих майнерів і вивести їх з рівноваги, щоб відтак поліцією, судами, а то й військом розбити їхню силу.

До того всего почали вони поширювати ще й травлю проти чужинських робітників і "агітаторів". Той самий Стенлей, про якого згадується вище, так і заявляє, що "клясмі головною через чужинців, що навіть горожанських паперами не можуть викаатися" і пропонує "винити з краю чужинських агітаторів, які застрашують чесних робітників". Це все, розуміється, тільки для провокації, бо спеціальних чужинських агітаторів в дістрікті немає. Власників копалень болить те, що майнери чужинського походження належать до майнерської організації, держаться солідарно зі всіма страйкерами і не йдуть скебувати. Інакше трактували-б вони тих "чужинців", коли-б вони стали страйколомими. Не тільки, що не говорили-б про вигнання їх з країни, а ще й поліційну охорону дали-б їм. Тільки цього вони не діждуться.

Та й вагалі ми віримо, що власники копалень перечесять-ся в своїх обрахунках. Правда, що страйку, який триває від початку квітня, тоб-то вже майже пів року, заставляє майнерів терпіти недостатки і нужду, правда й те, що в Канаді зростає число безробітних, але ми віримо, що майнери перенесуть всі неминучі терпіння і вистоять в боротьбі до кінця, а власники копалень не зможуть навербувати потрібне число скебів з недо-свідчених в майнерській роботі безробітних.

Хотят власники копалень посприяти силою аломити страйку, хай проують. Майнери 18. дістрікту! Тисніце аду-чіть свої раді і дайте належний відбірному ворогові. Не дайтеся спровокувати, ні залізати, ані порижнити. Не дайте проломити своєї з'єдненої-боєвої лінії. Держіться до кінця останнього бою, як держалися дотепер, а перемога буде за вами.

Слава борючимся майнерам! Ганьба і приязньво цюгавам скебам! Хай живе страйкерська солідарність і перемога!

ПРИЕДНУЙТЕ НОВИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ ДЛЯ "У.Р.В."

Несвідомий робітник завжди безрадний супроти всяких обманів та шахрайств, що процвітають в капіталістичному ла-ді, тому й паде беззастаново їх жертвою. Зробіть його читачем "Українських Робітничих Вістей", а вони допоможуть йому стати розумною і свідомою людиною. За це він завжди буде вам вдячний.

ОЛЬВІЯ, СТАРИННЕ ГРЕЦЬКЕ МІСТО НА УКРАЇНІ.

(Стаття для "У.Р.В." з Радянської України.)

На правій березі ріки Буга, в тім місці, де він вливається в лиман, недалеко села Паруши-на, знаходиться старинне місто Ольвія. Ольвія — це одне із знаменитих старинно-грецьких міст, колишній центр грецько-скітської культури. Сьогодні приспану віками, Ольвію на-зивають часто Чорноморськими Помпеями.

По історичним матеріалам місто Ольвію, засновано ще в другій половині VII століття до Різдва Христового, себ-то 2,500 років тому назад. Засну-вали Ольвію виходці з малоа-зійського міста Мілета, як свій торговельний пункт на пере-хресті старинних торгових шляхів північного-побережжя Чорного моря. Дуже швидко цей торговельний пункт пере-рмінявся в багату й цвітучу ко-лонію Ольвію.

Перші історичні вістки про Ольвію оставив нам старинний грецький історик Геродот. Як всі старинні міста так і Ольвія пережила різні при-годи і дуже часто міняла свій вигляд. Нераз із багатуго культурного міста Ольвія пе-ремінялася в біду незавиду-кольною і наоброт, з малої незаметної торговельної ко-лонії зростала знов в могутню багату місто, котре відігравало першорядну роль в торго-вельній і культурній житті північного чорноморського по-бережжя.

В половині V століття до Різдва Хр. діки орди Готів спалили і зруйнували Ольвію. Після того Ольвія почала по-степенно відроджуватися і роз-росталася, але в III столітті по Різдва Хр. діки знов спали-ли і зруйнували її. Від тоді Ольвія вже не могла стати на ноги. Після Готів в Ольвію по-чала вже свою руйнууючу ро-боту сама природа. Західні ві-три засипали місто пісками та порохами, а води лиману під-мивали та обвалювали постеп-но мурі старинного міста.

В такім становищі засипано-го підземного мертвого міста заволає Ольвія аж до на-ших днів.

За царських часів, місце, на котрім знаходиться Ольвія на-лежало поміщикам графині Му-сін-Пушкіній. Ця поміщиця рахувала своєю власністю всі старинні цінності, що находи-лись в її землі і не дозволяла роботи жадних наукових роз-копок на місці Ольвії. Тільки некультурні поміщички, що на-зивали себе звичайно "люби-

Іван Ткачук. Арабатська Стрелка, 25. VIII. 1924.

ЩЕ ПРО "ЄВРЕЙСКУ РЕСПУБЛІКУ"

В звязку з справою мимної "єврейської республіки" на Ра-дянській Україні, про яку вже обширно писалося в нашому часописі, ми отримали ще од-не цікаве письмо від т. І. Ю. Кулика, заступника офіційно-го представника С.Р.С.Р. в Монреалі:

Монреал, Кве., 11. вересня 1924.

До Редакції "Українських Робітничих Вістей" Вінніпег, Ман.

Шановний товаришу Редак-торе! Не вважаючи на мої попе-редні роз'яснення в справі так званої "Єврейської Республі-ки", ворожа Радянській владі українська преса в Канаді й Сполучених Штатах не припиняє своїх нападів на С.Р.С.Р. з цього приводу. Думаю, що Ваших читачів і взагалі укра-їнську кодонію в Америці змо-жуть зацікавити ті інформації про це питання, що я одержав офіційною дорогою від У-повноваженого Народного Ко-місаріату Закордонних Справ в У.С.Р.Р. Отже подаю витяг з листа, висланого мені з Хар-кова 22-го серпня біжучого ро-ку:

"На Ваше запитання про єв-рейське питання... Справа ма-ється так: в наслідок того, що взята тверда лінія Радзвдею на завоювання торговлі дер-жавницькою кооперації й дер-жавної торговлі, частина єв-рейського населення, котра ра-ніш займалася торгівлею, впа-дає в нужду... Це питання роз-

3 міжнародного робітничого руху

КОНФЕРЕНЦІЯ РЕВОЛЮЦІЙНИХ ТРЕЙД-ЮНІВ АНГЛІЙ.

Бритійське Бюро прихильни-ків Профітерна скликало на-ціональну конференцію опози-ційної меншости англійського трейд-юніонного руху. Конфе-ренція ставит своєю метою ви-робити революційну програму лівих елементів в англійських трейд-юніонх. Конференцію від-крив Том Ман. В своїй вступ-ній промові він зазначив, що нинішні керівники англійських трейд-юнів забанкрутували і що нинішні спілки мусять реорга-нізуватися на виборочному принципі і боєвій платформі.

Конференція ухвалила резо-люцію з вимогою збільшення заробітної платні, встановлен-ня 44-годинного робочого-ти-жн-я і скасування понадчасо-вих робіт. У справі про відно-шення до робітничого уряду, конференція заявляє: "Робіт-ничий уряд замісць того, щоб підтримувати страйкерів-робіт-ників, робить натиск на робіт-ничих лідерів для того, щоб пе-редити страйки або закінчи-ти їх компромісом. Конферен-ція закликає конгрес трейд-ю-нів встановити контролю над робітничим урядом. Вона ви-магає, щоб уряд негайно ска-сував всі закони, направлені проти робітничої класи. В ра-зі відмовлення уряду вжити за-ходів в цьому напрямкові, ро-бітничі переконаються в ціл-ковитому зрадничстві їх інтер-сів лідерами Партії Ірландії і з свого боку вживуть всіх зу-силь до того, щоб примусити уряд робити так, як того вимагають інтереси робітничої класи".

ПРОГРАМА РЕВОЛЮЦІЙНИХ ТРЕЙД-ЮНІВ.

Конференція односторонно у-хвалила резолюцію про утво-рення фабрично-заводових ко-мітетів, оберенця рад у керо-вничі місцеві органи боротьби та зосередження всіх уповно-важєнь у генеральній раді

ТРЕЙД-ЮНІОННОГО КОНГРЕСУ.

Підіт вніс резолюцію про ор-ганізацію руху меншости з та-кою програмою: Організу-вати великобритійські робіт-ничі маси з метою скинення ка-піталізму та встановлення со-ціалістичного ладу, вести ши-року агітацію та пропаганду за революційні принципи класової боротьби, вести роботу серед теперішніх робітничих органі-зацій з метою, щоб вони зго-дилися з програмою меншости, агітувати проти течії на "ко-ристь" соціального миру, класового співробітництва та мир-ного переходу від капіталізму до соціалізму, встановити най-тісніші зносини із Профітер-ном та вести роботу на користь єдности міжнародного профе-сійального руху. Програма ви-словлюється за єдиний фронт усіх робітників у повсякденній боротьбі проти капіталізму.

На конференції вирішено, що на щорічних конференціях о-бирається виконавчий комітет лівих меншостей, що є голо-вним розпорядником та керо-вничим органом у часі між кон-ференціями. Виконавчий ко-мітет призначатиме спеціаль-них організаторів серед майне-рів, металістів та транспорто-виків, при чому спеціальні фон-ди для цього збиратимуться в профспілках цих робітників. За офіційного представника організованих лівих меншо-стей правитиме секретар комі-тету. Ліва меншість признача-тиме своїх делегатів на конгрес Профітерну.

Програму ухвалено при гуч-них олдесках.

Конференція ухвалила гостру резолюцію проти плану Доса. Конференція ухвалила далі резолюції, що до об'єднання руху безробітних та руху мо-лоді із профрухом.

На голову виконавчого комі-тету вибрано Тома Мана, на скарбника — Фасчера, а гене-ральним секретарем виконав-чий комітет вибрав Політа.

ВИСТУП БЕЗРОБІТНИХ В ПОЛЬЩІ.

Доведені до розпуки безро-бітні в Сосновіцах, Домбро-вського району, розгромили бю-ро виплати державної допомо-ги безробітним. Причиною ви-ступу робітників-є те, що до-помогу видавало тільки одго бюро, через що доводилось тратити три тижні, щоб одер-жати допомогу.

ЗМЕНШУЮТЬ ПЛАТНІУ РО-БІТНИКАМ.

Домбровські промисловці, докладаючи про зменшення за-робітної платні в гірничій про-мисловості Горіщнього Шче-цьку на 10 відс., зменшують заробітну платню, анулюючи "англійську" суботу. Робітни-ки не згоджуються на зменше-ння платні через дорожнечу і вимагають 10 відс. підвишки. На конференціях, що відбули-ся, не прийшло до згоди.

ЧЕРВОНИЙ ПРАПОР ВІД РО-БІТНИКІВ С.Р.С.Р.

До Дубліна з Москви повер-нув Джим Ларкін. Він висту-пив з доповіддю на публічному мітингу ірландських робітни-ків, що відбувся в ратуші. Бу-динок не міг змитити всіх ро-бітників. Ларкін розгорнув пе-ред зборами червоний прапор — подарунок радянських ро-бітників ірландським робітни-кам. Червоний прапор зустріли гучними оваціями. Робітники розійшлися з мітингу з співом "Інтернаціоналу".

БЕШКЕТИ КИТАЙСЬКОЇ ПОЛІЦІЇ.

З Харбіну доносять, що ки-тайська поліція вдерлася в хар-бінський робітничий клуб під час репетиції. Багато робіт-ників, що були в клубі, заареш-товано. Поліція побила кіль-кох осіб.

"НЕ ПОМОЖУТЬ СТАРІЙ БАБІ НІ МАЗІ НІ КРАПЛІ"

(Малій фейлетон.)

Набили еспанському "Напо-леонові" де Рівері прапорки в Мароко.

Де Рівера, утікаючи з тої знаменитої "раті", ("А не хвал-ісь ідуци на, а хвалісь ідуци з!"), кинув і техніку, кинув і газу, й аероплани, й дивинув без передаски до мошей еспа-нського святого Сент-Якова Кампостеля (чи Кампостера — одне атово — залізничий свя-тий)...

Владривсь горісипною гене-рал перед мошами, посувувсь на генеральському череві до Яковов раки, приложивсь і за-прохав "гласом велим!":

— Благослови, Якове, еспа-нські багнеті, еспапські гарма-ти, еспапські гази вонючі, що зброя наша Мароканьця потро-шила! І мене, Якове, вразими, і освіти, бо "Дриг дело" бюти! І короля нашого, Якове, напу-ти, бо "страм панові сказати" — народ чорний, дикий народ мароканський, а як учеше, так в очах каганці блимають!

"Святий Яків Кампостер ле-жить і не дише.

— А за його головний єпископ одповів:

— Ідіть, каже, Ваше Превос-ходительство, у бій кривавий, бо бачу з Яковов раки, що свя-тий вам таки допомогє... Сам свяятий у молодости розігнав був нечестих у битві біля Кла-віо. Так і ви, Ваше Превосхо-

Сподіюсь, що цих роз'ясне-нь буде досить для того, щоб по-збавити ворожу Радянській владі пресу можливости нада-лі обдурувати українське ро-бітничтво в Америці безглу-дими вигадками про "Єврей-ську Республіку" на Україні.

Прийміть, товаришу Редак-торе, вдячність за вміщення моего листа у Вашій шановній газеті й щирі товариські при-вітання.

І. Ю. Кулик.

дительство, розженете... Не бійтесь. Валіті!

У нас — точно...

Не пишуть газети, що після молитви було: чи Рівера бе, чи його бють...

У всякім разі, як бачите, справа поважньєна, раз уже до святого довелось зверта-тись...

На власнім досвіді, поло-жим, ми переконалися, що на-ввійні дуже рідко святі допома-гають...

За імперіалістичної війни, всіх полів було змобілізовано, вагонами ладан у Галичину во-зили, а сказати, що перемог-ли — не можна...

Може еспапські святі більш войовничі за наших? Може?... А наші підгуляли. І святі, і єпископи...

Святі шось, екстренно поча-ли порохиєну братись, а єпи-скопи пиво дують...

Он у Москві преосвященно-го Леоніда ввіймаю на вулиці. Ріжні штуки виймарював. До його:

— А ну, хухни!

Як хухнув владика, так по-стовий мільіонер за тумбу вхоливсь...

Набравсь "вина" без "елея". Чистого...

Слабка надія на святих... Били без Якова, битимуть і з Яковом...

Одно тільки, що Яковові во-но нічого, а де Рівері щеміти-ме...

Остан Вишня.

ЛИСТ КИТАЙСЬКОГО ТОВА-РИСТВА ДО Л. ТРОЦЬКОГО.

Китайське товариство бо-ротьби з імперіалізмом пере-дало через тов. Карахана слі-дуючий лист до тов. Троцько-го:

"Англійський посол у Пеки-ні незаконно арештував салда-

та Ллюана. Всі громадські ор-ганізації Пекіну виступили, спільний мітинг щоб визначи-ти своє відношення до цього факту й до поведінки Англій.

Організації надіслали телегра-му англійському урядові з про-ханям відкликати англійсько-го посла з Китаю й ануловати всі несправедливі договори, що накінити Англією Китаєві. Але МекДоналд, прем'єр ро-бітничого уряду, не звер-нув ніякої уваги на нашу спра-ведливу вимогу. Ми обурені цим відношенням "робітничо-го" прем'єра до наших вимог. Ви, товаришу Троцький, у Ва-рих промовах часто висловлю-вали свої симпатії Ллюану. Ши-роко дякуємо Вам за Ваше відно-шення. Дев'ятесть років прой-шло з того часу, як Китай став напівколониєю. Зараз проти імперіалістичних намірів об'єд-нались весь китайський народ. Ми організували товариство боротьби проти імперіалізму. Це товариство має на меті про-вадити міжнародно боротьбу з імперіалізмом. 13. липня в Пекіні відбулось відкриття цього товариства. Ми оголо-сили прокламацію, яка пояс-нює нашу мету. Наше товари-ство прагне до знищення імпе-ріалізму та до анування всіх несправедливих угод, що ма-ють на меті пригнічення сла-бих національностей. Всі осо-би, газети й організації, що провадять боротьбу проти ім-періалізму та бажають прина-днитися до нашего товариства вважаються нами за співробіт-ників нашого товариства. Наше товариство має на меті та-кож утворити міжнародний рух для нищення основ капіталізму та імперіалізму. С.Р.С.Р. пер-ший почав боротьбу проти пригнічення національностей.

Посилаємо Вам, тов. Троць-кий, нашу щирю подяку за співчуття Ллюану. Ми надіє-мось дістати від Вас вказівки та поради, як боротися з на-ступом імперіалістів та як пе-ребудувати весь світ на нових основах."